

Sustainable Salmon AS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/6616

09.01.2024

Sustainable Salmon AS - svar på klage på avslag på søknad om utviklingstillatelser til konseptet Lukka Landnot

Nærings- og fiskeridepartementet viser til klage fra Sustainable Salmon AS den 21. februar 2019 på Fiskeridirektoratets avslag 31. januar 2019 på søknad om åtte utviklingstillatelser til konseptet «Lukka Landnot», samt sakens dokumenter for øvrig.

Fiskeridirektoratet har vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre eller endre sitt vedtak. Saken ble derfor oversendt Nærings- og fiskeridepartementet for klagebehandling og endelig avgjørelse 18. november 2019.

Nærings- og fiskeridepartementet har vurdert klagen, og kommet til at klagen avslås og Fiskeridirektoratets avslag av 31. januar 2019 opprettholdes.

1 Sakens bakgrunn

Om konseptet

Klager skriver i søknaden at Lukka Landnot skal kombinere fordelene med landbaserte installasjoner med fordelene i sjøbaserte anlegg ved å lage en fleksibel bunnfast installasjon der vekt og volum er plassert i sjø. Konseptet skal ha trippel sikring mot rømming, doble lusebarrierer, slam- og avfallsgjenvinning, kontrollert vanninntak og trygge arbeidsvilkår for ansatte. Lukka Landnot har til hensikt å bidra med teknologiutvikling som skal gjøre det mulig å ta i bruk ubrukte og tidligere vurdert uegnede lokaliteter langs norskekysten.

Lukka Landnot skal bestå av tre hovedkonstruksjoner: en bunnfast betongkonstruksjon med skinner for framføring av duk og not, en flytende krage og et landbasert slamoppsamlingsanlegg. Anlegget skal ha et volum på 249 000 m³ med en produksjonskapasitet på 6240 tonn MTB med en fisketetthet opp til 25 kg/m³.

Skifte av nøter/duk skal skje uten håndtering eller trenging av fisken. Tett duk eller not skal kjøres uavhengig ut på nytt spor når for eksempel begrodd duk skal skiftes eller det skal utføres andre operasjoner. Den innerste innhegningen av tett dukmateriale skal gjøre anlegget til et kontrollert lukket anlegg, med tilhørende pumpesystem og filteranordning der vann tas inn fra ønsket dybde. Vannet skal pumpes inn gjennom et rør som skal styre vannstrømmen i ulike dybder for å skape optimal vannbevegelse og strømforhold for å sikre trivsel og god selvrensningseffekt ned mot bunnavløpet.

Ved uttak av fisk og eventuell sortering skal en spesialtilpasset trengingsnot kunne kjøres ut og erstatte den midterste sikkerhetsnoten uten å forstyrre fisken inne i den innerste tette duken. Innerduken kjører så på land og fisken blir deretter trengt forsiktig sammen etter hvert som trengingsnoten føres opp langs skinnene. Nederst i trengingsnoten skal det gå over i en trakt og en fleksibel slange som skal brukes til å pumpe fisken over i brønnbåten.

Departementet viser for øvrig til søknaden og ettersendt informasjon for nærmere detaljer om konseptet.

Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet vurderte i sitt vedtak at konseptet med innfesting mellom nøter og duk, samt det skinnegående systemet festet i betongbjelke mot bunnen representerte et nyhetselement.

Direktoratet peker på at et konsept hvor anlegget er festet til bunnen med en betongbjelke vil medføre endrede hydrodynamiske krefter på anlegget sammenlignet med et konvensjonelt anlegg. Dermed vil noten/duken utsettes for større laster sammenlignet med tradisjonelle merder. Det at anlegget er festet mot skråningen mot land vil også kreve mer avanserte beregninger enn for bevegelige merder. Direktoratet finner at beregningene som ligger ved søknaden ikke gir tilstrekkelig dokumentasjon på at denne delen av konseptet vil kunne fungere etter hensikten. De viser videre til at groe vil kunne gjøre det vanskelig å få skjøvet noten langs skinnene, noe som vil kunne bli et vedlikeholdsproblem.

Direktoratet vurderer søknaden som uklar på flere punkter. For det første med hensyn til hvordan notskifte skal utføres i praksis. Det pekes videre på at Sustainable Salmon ikke har oppgitt informasjon om hvordan notens øverste del skal bringes inn i riktig posisjon og festes til flytekrage. Fiskeridirektoratet vurderer at søknaden er svært mangelfull på dette punktet. De mener at søker heller ikke har godtgjort hvordan noten skal holdes stram og festes mot flyteringen for eksempel ved skifte av innerste not/duk mens fisken står innhegnet i den midterste noten. Det mangler også tilstrekkelig informasjon om hvordan trengingsnoten skal fungere. Her peker direktoratet særlig på formen på noten og hvordan den skal dras langs skinnene mot land slik at fisken trenges. Samlet sett vurderer Fiskeridirektoratet at søknaden er i en tidlig fase, og kun er beskrevet på et konseptuelt nivå. De kommer til at konseptet ikke oppfyller kravet om «betydelig innovasjon».

Ettersom biomassen som skal stå i anlegget vil være svært mye større enn i en alminnelig merd vurderer Fiskeridirektoratet at konsekvensene ved en eventuell hendelse med hull i noten potensielt vil være betydelig mer alvorlig sammenlignet med et konvensjonelt anlegg.

Direktoratet kan ikke se at det er gjort noen vurderinger av de risikomomentene som følger med nye løsninger. Fiskeridirektoratet kunne ikke se at søkeren hadde godtgjort at rømmingssikkerheten i selve konseptet eller tiltak ved en eventuell hendelse er tilstrekkelig sett opp mot skadepotensialet dersom en rømming skulle forekomme.

Klagen

Sustainable Salmon AS er ikke enig i resultatet og begrunnelsen for avslaget i vedtaket til Fiskeridirektoratet. Klager mener at konseptet utgjør betydelig innovasjon og skiller seg vesentlig fra annen alminnelig brukt anleggsteknologi i næringen og fra teknologier som er under utvikling.

Når det gjelder Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden som for lite detaljert, peker klager på at de i søknaden har hatt hovedfokus på å vise det som er nytt i hovedkonstruksjonen. Klager mener også at Fiskeridirektoratet har påpekt utfordringer som ikke vil oppstå som mangler ved søknaden. Klager skriver at utarbeidelse av detaljerte driftsplaner og arbeidsprosedyrer vil være en del av arbeidet som utføres i løpet av den planlagte utviklingsdelen før konstruksjon og driftsfasen i prosjektet.

Klager er enige i at konseptet vil medføre endrede hydrodynamiske krefter sammenlignet med et konvensjonelt anlegg, men mener at dette er tatt hensyn til ved å tilpasse anerkjent hydrodynamisk teori med forholdene på eksempellokasjonen. Klager mener at beregningene er basert på forenklede, men konservative antakelser. De peker blant annet på at duken ikke vil deformeres av kreftene, men beholde initiell konfigurasjon og posisjon, samt at hele bølgen vil treffe noten samtidig, slik at alle bølgekrefter vil bli tatt opp av konstruksjonen. Videre skriver klager at forankringskalkylen vil være avhengig av lokasjon og bunnforhold, slik at dimensjonering av forankringssystemet vil være del av utviklingsarbeidet ved påstartet utviklingsperiode etter tildeling av utviklingskonsesjoner og anskaffelse av passende lokasjoner.

Når det gjelder rømningsrisiko er klager uenig i at bruken av komponentene i Lukka Landnot sin oppbygning skal medføre økt risiko for rømming. Klager legger frem flere regnestykker hvor de konkluderer at risikoen for rømming fra Lukka Landnot er 0,01% per år. Basert på klagers regnestykke er dette en reduksjon i rømningsrisiko på 97,7% sammenlignet med tradisjonelle merder. Utrekningene forutsetter at man i Lukka Landnot har samme feilprosent som i konvensjonelle merder per barriere. Samlet sett mener klager at rømmingssikringen i Lukka Landnot faktisk er ytterligere redusert utover det regelverket i utgangspunktet krever, slik at konseptet bør få innvilget dispensasjon til å driftes med en kapasitet på en million individer.

For å unngå groe på skinnene skriver klager at de vil sørge for å jevnlig bruke systemet slik at groen fjernes før den når et problematisk nivå. Klager har også lagt ved en illustrasjon av prosessen for hvordan det planlegges for å skifte nøter/duk i en tom merd, som klager skriver er den tiltenkte primærbruken av systemet. De skriver videre at det primært ikke er tiltenkt at den innerste duken skal skiftes mens fisken er i merden, da dukens glatte overflate og den stadige vannbevegelsen og dukbevegelsen skal bidra til å holde innerveggen ren. Dersom den innerste duken må skiftes med fisk i, skriver klager at dette vil gjøres med bruk av et

skjøtestykke som festes på den tette duken som har en form og utstrekning som gjør at dette skjøtestykket sammen med den nye tette innerduken kan forflyttes sakte langs skinnen i bunnen og samtidig føres langs flyteringen i overflaten.

Klager informerer også om at Sustainable Salmon har fått meddelt patent av Patentstyret for hele konseptet Lukka Landnot.

Departementet viser for øvrig til klagen og tilhørende vedlegg.

Fiskeridirektoratets klageinnstilling

Direktoratet viser til at utgangspunktet for klagers tallfesting av risiko er statistikk fra 2010-2016 for tradisjonelle merder, og at klager forutsetter at hver av nøtene i barrierene vil være uavhengig av hverandre, og at enkelte kjente risikoer kan reduseres eller elimineres med konseptet Lukka Landnot. Fiskeridirektoratet peker på at klagers redegjørelser for nye risikoer er beskrevet med ord og forklaringer som svarer opp konkrete punkter i avslaget. Direktoratet mener imidlertid at det ikke er foretatt en systematisk risikovurdering, underbygget av teknisk dokumentasjon, for å sannsynliggjøre risikonivået for det omsøkte konseptet. Fiskeridirektoratet finner det ikke godtgjort at konseptet vil være mer rømmingssikkert enn dagens konvensjonelle anlegg, og fastholder at konseptet ikke er miljømessig forsvarlig.

Direktoratet peker på at de skal vurdere tildelingsvilkårene for utviklingstillatelser og at de ikke tar stilling til vilkårene for patent. Selv om konseptet er innvilget patent betyr det ikke at kravet til «betydelig innovasjon» etter laksetildelingsforskriften er oppfylt.

Direktoratet understreker at det må foreligge tilstrekkelig dokumentasjon på den teknologien som skal utvikles i konseptet, og at denne må innebære betydelig innovasjon for at direktoratet skal kunne vurdere om kravene som oppstilles i forskriften er oppfylt. Fiskeridirektoratet skriver videre at de forventer et tilstrekkelig nivå på innledende analyser som viser at konseptet kan utvikle teknologi som oppfyller formålet og som har et tilstrekkelig sikkerhetsnivå.

Direktoratet vurderer at det til tross for klagers merknader fremdeles er svakheter ved de fremlagte beregningene. De peker på at beregningene har preg av å være forenklede overslagsberegninger som er begrenset til deler av anleggskonstruksjonen. Direktoratet påpekte også uklarheter og svakheter ved dokumentasjonen for flere av de tekniske systemene og driftsoperasjonene. Fiskeridirektoratet vurderer i klageinnstillingen at den samlede fremlagte dokumentasjonen fremdeles er lite konkretisert og med få detaljer, og at prosjektet fremdeles er i en tidlig fase og beskrevet på et konseptuelt nivå.

Fiskeridirektoratet opprettholder sitt avslag.

Klagers merknader til departementet ifm. klagen

I brev 31. mars 2020 innga Sustainable Salmon merknader til klagebehandlingen. Klager har fått Aquastructures AS til å vurdere søknaden. Klager mener at de innhentede vurderingene motbeviser begge grunnlagene for Fiskeridirektoratets avslag. Klager skriver at

Aquastructures beviser realiserbarheten for hele systemet, og beviser at rømningsrisiko er kraftig redusert.

Klager viser til at Fiskeridirektoratet begrunner avslaget med en manglende totalanalyse av anlegget for å evaluere realiserbarhet. For å imøtekomme dette skriver klager at de har fått Aquastructure til å utføre en tredjepartsanalyse av hele anlegget.

2 Departementets vurdering

Det rettslige grunnlaget for tildeling av tillatelser til utviklingsformål fremgår av forskrift 7. november 2022 nr. 1929 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften), som er fastsatt med hjemmel i akvakulturloven § 6 andre ledd. Forskriften erstatter forskrift av 22. desember 2004 nr. 1798 som Fiskeridirektoratets avslag er hjemlet i. Det er ikke gjort noen materielle endringer i vilkårene for utviklingstillatelser og saken vurderes derfor med henvisninger til den nye forskriften.

Forskriftens § 6-1 andre ledd angir at akvakultur av matfisk til utvikling skal «*bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode*». Videre følger det særskilte vilkår for tildeling av tillatelse til utvikling i forskriften § 6-6. Formålet med utviklingstillatelser er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, jf. laksetildelingsforskriften § 6-6 første ledd andre punktum.

Det stilles strenge krav for tildeling av utviklingstillatelser, og listen for å få slike tillatelser ligger svært høyt. Forskriftens § 6-6 angir at prosjektet må omfatte utvikling av teknologi som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Det fremgår også at blant annet konstruksjon av prototyper og testanlegg og fullskala prøveproduksjon kan falle innenfor ordningen.

Departementet har fastsatt retningslinjer som gir nærmere beskrivelse av formålet med utviklingstillatelser og hva som skal vektlegges ved behandling av søknadene.¹

Forvaltningen kan gi tillatelse etter en «*faglig vurdering*» av søknaden, jf. laksetildelingsforskriften § 6-4 første ledd. Dette innebærer at det er opp til forvaltningens faglige skjønn å vurdere om tillatelse til utviklingsformål skal tildeles eller ikke, jf. også formuleringen «*kan*» i § 6-6 første ledd.

Betydelig innovasjon

Om dokumentasjonskravet

Det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelse. For å vurdere om kravene som oppstilles i forskriften er oppfylt, må det for det første foreligge tilstrekkelig dokumentasjon på teknologien som skal utvikles i konseptet. For det andre må denne teknologien innebære betydelig innovasjon som bidrar til å løse de miljø- og arealutfordringene akvakulturnæringen står overfor.

---

¹ [retningslinjer utviklingstillatelser-2016 \(6\).pdf](#)

I departementets vedtak 28. april 2018 (Bremnes Seashore AS) la departementet til grunn at søkerne må kunne dokumentere vesentlige elementer i prosjektet på søknadstidspunktet, slik at forvaltningen kan vurdere om vilkårene er oppfylt. Det samme legges til grunn i saken om Searas AS. I vedtak 29. oktober 2019 (Pure Atlantic AS) fremheves at det kreves et visst nivå på innledende analyser. Vi viser til følgende utdrag fra vedtaket i Pure Atlantic-saken om avslag på søknaden om utviklingstillatelser:

«Departementet er ikke uenig med Fiskeridirektoratet om at det i vurderingen av om kriteriet om betydelig innovasjon er oppfylt, også skal vurderes hvorvidt prosjektet er realiserbart. I denne vurderingen vil det tas hensyn til at det alltid er usikkerhet ved et utviklingsarbeid, men at det likevel må sannsynliggjøres at den omsøkte teknologien kan realiseres for at innovasjonspotensialet skal vurderes som tilstrekkelig høyt. Formålet med ordningen er å utvikle nytt eller vesentlig forbedret produksjonsteknologisk utstyr for å løse oppdrettsnæringens miljø- og arealutfordringer, og formålet med ordningen kan ikke oppnås dersom det gis utviklingstillatelser til prosjekter som ikke lar seg realisere. Det kan naturligvis ikke kreves dokumentasjon av samtlige fastsatte detaljer i konseptet, men det må kunne forventes et visst nivå på innledende analyser som viser at konseptet kan utvikle teknologi som oppfyller formålet, samt ha et tilstrekkelig sikkerhetsnivå. Hvis ikke søker har sannsynliggjort at prosjektet vil kunne gjennomføres, slik at ny og forbedret produksjonsteknologi faktisk utvikles, vil det ikke være tilstrekkelig at søker har en idé som i teorien kan være god. Vi bemerker at et krav om sannsynliggjøring på ingen måte står i motstrid med at det er knyttet 'en viss form for usikkerhet' til resultatet, slik klager anfører.»

Dette gjelder tilsvarende også i denne saken. Kompleksitet og risiko er forhold som øker kravene til dokumentasjon, og må vurderes konkret for hver søknad.

Konseptet Lukka Landnot består av både kjente og nye løsninger i akvakultur. Betongkonstruksjonen med skinneløsninger som både tett duk og nøter skal festes inn i er å regne som en ny løsning. Den mer kjente teknologien som skal brukes i konseptet, skal brukes i betydelig større skala enn hva som er vanlig i næringen. Merden skal blant annet ha et volum på 249 000m³, som gjør den rundt ti ganger større enn de største lukkede merdene som er i drift i Norge i dag. Størrelsen på konseptet, de nye teknologiske løsningene og mengden fisk som er tenkt produsert i konseptet tilsier at det må stilles høye krav til dokumentasjonen i denne saken.

Klager viser til at de har fått patent for Lukka Landnot-konstruksjonen. En forutsetning for å få meddelt patent på en oppfinnelse er at beskrivelsen av den er «*så tydelig at en fagperson på grunnlag av denne skal kunne utøve oppfinnelsen*», jf. patentloven § 8 annet ledd tredje punktum. Dette kan anses å gi et visst inntrykk av i hvilken grad klager har sannsynliggjort at anleggskonstruksjonen kan bygges og realiseres som tiltenkt.

Som Fiskeridirektoratet påpeker i sitt avslag, og som er drøftet i flere vedtak om utviklingstillatelser tidligere, blant annet nylig i departementets vedtak 12. desember 2023 (Marad Norway AS), er patentvurderingen ikke uten videre sammenlignbar med

innovasjonsvurderingen i laksetildelingsforskriften. De ulike regelverkene skal ivareta grunnleggende ulike formål, og dokumentasjonskravene er heller ikke direkte overførbare. Dessuten er det uansett ikke tilstrekkelig for å få tildelt utviklingstillatelser at søker har godtgjort at selve konstruksjonen i det omsøkte konseptet kan bygges og plasseres som tiltenkt. Anlegget må også inneha driftsfunksjoner, teknologiske løsninger mv. som skiller seg vesentlig fra allerede kjent oppdrettsteknikk, og som samtidig bidrar til å løse oppdrettsnæringens miljø- og arealutfordringer.

Vurdering av teknisk dokumentasjon

Konseptet «Lukka Landnot» er etter departementets vurdering beskrevet på et overordnet nivå i søknaden. Konseptbeskrivelsen inneholder blant annet hoveddimensjoner av produksjonsenheten, tiltak for å hindre rømming og beskrivelser av flere funksjoner konseptet skal ha. Beskrivelsen som ble sendt inn med søknaden mangler imidlertid for eksempel informasjon om strømningsmønster, vannutskiftningsfrekvens, flyterens dimensjoner, type dukpose som skal benyttes og hvorvidt anlegget skal ha et forankringssystem.

Sammen med søknaden er det inngitt en teknisk vurdering av konseptet utført av Dr. techn Olav Olsen. Dette inkluderer en rapport fra strømmåling og en rapport med beregning av bølger på lokalitet Djupvik. I rapporten fremgår det at den tekniske vurderingen fokuserer på strukturell styrke, byggbarhet og installerbarhet av betongkonstruksjonen på havbunnen. Departementet vurderer at rapporten fremstår som en innledende vurdering utført i en konseptstudie, fremfor detaljert analyse slik Sustainable Salmon beskriver i søknaden. I rapporten anbefales at det foretas en vurdering av om konstruksjonen burde være i et alternativt material, eksempelvis stål. Departementet kan ikke se at dette har blitt vurdert nærmere.

I forbindelse med klagen er det foretatt en globalanalyse av konseptet som er sendt til departementet, og som ikke er vurdert av Fiskeridirektoratet i første instans. Analysen er utført av Aquastructures og har som formål å kontrollere at konseptet har strukturell kapasitet til å tåle lastene fra bølger og strøm. Analysen inkluderer krefter i flytekrage, kobling, forankring, not og duk. Aquastructures konkluderer etter analysen at anlegget vil tåle kreftene på lokaliteten. Departementet bemerker at det ikke er gjort betraktninger om indre bølger eller behov for oppdrift. Analysen baserer seg på to regulære bølger påført anlegget, hvorav den ene er oppbyggende. Metoden for valg av bølger som påføres anlegget innebærer en forenkling som ikke er drøftet i analyserapporten. Det kan stilles spørsmål ved om dette er en egnet metode for å analysere et lukket anlegg som det foreliggende. Analysen er, på bakgrunn av de forenklede metodene som er anvendt, å betraktes som en innledende konstruksjonsanalyse.

Sammen med globalanalysen har klager sendt inn en risikovurdering som også er utført av Aquastructures. Risikovurderingen viser til at brytende bølger normalt ikke vil oppstå på lokaliteter der anlegget kan benyttes, at globalanalysen tilsier at anlegget vil være dimensjonert for å tåle kreftene det vil bli utsatt for og at det å bruke en duk og to notposer vil ha en betydelig effekt med hensyn til rømmingssikring. Departementet vurderer risikovurdering som kortfattet. Den er heller ikke utformet i tråd med noen anerkjent metodikk

for risikovurdering, og vurderes å i liten grad svare opp Fiskeridirektoratets påpekte mangler i avslaget.

Konseptets realiserbarhet

«Lukka Landnot» skal kunne realiseres på den måten og med de egenskaper og funksjoner som er beskrevet av søker. At et konsept er realiserbart, vil ikke endelig kunne bevises før konseptet er bygd. For å få tildelt utviklingstillatelser må søker likevel sannsynliggjøre at konseptet er realiserbart ved å inngi dokumentasjon som underbygger teknologien. Dette inkluderer bl.a. tegninger, planer, beskrivelser, vurderinger og analyser.

Klager anfører at «*[b]etongdelen er grundig dokumentert av Dr. techn. Olav Olsen AS og for de øvrige punkter viser rapport fra Aquastructures (Vedlegg 1) at Lukka Landnot som helhet er realiserbar med bruk av kjente teknologier og konvensjonelle metoder*».

Etter departementets skjønn er rapportene, som konkluderer med at betongkonstruksjonen, skinner, duk, flyter og forankring vil tåle lastene de blir utsatt for, basert på forenklete beregninger og analyser. De bidrar i en viss grad til å sannsynliggjøre at «Lukka Landnot» vil la seg bygge.

Rapportene bidrar imidlertid i liten grad å sannsynliggjøre at konseptet kan driftes slik det er skissert i søknaden. For eksempel er de interne vannstrømmene i et lukket anlegg kritiske for å sikre et godt miljø for fisken. Klager har ikke belyst omløpstiden av vannet inne i merden. Det er ikke demonstrert at det ikke vil oppstå dødsoner, hvor mye overhøyde vannet i merden skal ha eller hvilket strømningsmønster konseptet skal ha. Departementet vurderer det også som uklart om hvorvidt det ene innløpet vil kunne sikre strømsetting av vannet i merden. De fleste lukkede anlegg har mange innløp for å sikre at vannet i hele merden settes i bevegelse. «Lukka Landnot» er rundt ti ganger større enn de største lukkede anleggene som er i drift i Norge og har kun lagt opp til ett vanninnløp, noe departementet stiller seg undrende til. Videre har lukkede anlegg med dukpose normalt sett også et overtrykk inne i posen generert av at vannstanden inne i posen er høyere enn vannstanden utenfor posen. Dette skal sikre både vannutskiftning og utspilling av posen. Klager har uttalt at det kun vil være et «minimalt overtrykk» i anlegget. Vi kan ikke se at dette er en tilstrekkelig belysning av temaet. Overtrykk genererer et behov for ytterligere oppdrift i flyteren og er dermed sentralt for dens oppbygging.

Fiskeridirektoratet vurderte beskrivelsen i søknaden av hvordan montering av duk og nøter skal gjøres i praksis som svært mangelfull. Departementet støtter direktoratets vurdering. Vi vil også tilføye at søker ikke har belyst laster som duk og notposer vil utsettes for ved montering og demontering. Dette burde vært med i søknaden i lys av størrelsen på disse komponentene. Det er også uklart for departementet hvordan endene av duk og notposer inn mot land skal festes sammen for å lukke systemet. Den skisserte flyteren i analysen til Aquastructures har et ytre flyterør med 3 meters avstand til indre flyterør. Departementet vurderer dette som noe som vil komplisere den generelle tilkomsten til flytekragen fra båt og selve monteringen og demonteringen av duk og notposer til flytekragen.

Samlet sett vurderer departementet at Sustainable Salmon AS har inngitt dokumentasjon som til en viss grad underbygger den konstruksjonsmessige realiserbarheten av konseptet. Samtidig vurderes det at dokumentasjonen i liten grad bidrar til å sannsynliggjøre at konseptet kan driftes slik det er skissert i søknaden. Departementet finner derfor at det ikke er tilstrekkelig dokumentert at teknologien vil kunne realiseres i tråd med intensjonen.

Vi er etter dette kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller kravet til «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 6-6.

Departementet viser til Fiskeridirektoratets vurdering av konseptets miljømessige forsvarlighet, jf. akvakulturloven § 6 første ledd bokstav a og § 10 første ledd. Vi kan ikke se at det er nødvendig å gå nærmere inn på denne vurderingen, da vi i alle tilfeller kommet til at søknaden ikke oppfyller vilkåret om «*betydelig innovasjon*».

3 Vedtak

Sustainable Salmon AS sin klage 21. februar 2019 på avslag på søknad om utviklingstillatelser til konseptet Lukka Landnot tas ikke til følge. Departementet opprettholder med dette Fiskeridirektoratet sitt avslag datert 31. januar 2019.

Departementets vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Søksmål om vedtakets gyldighet eller krav om erstatning som følge av vedtaket må tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt vedtaket er mottatt, jf. laksetildelingsforskriften § 6-15.

Med hilsen

Yngve Torgersen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kjersti Pauline Vartdal
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Fiskeridirektoratet